

Verohallinto
Esikunta- ja oikeusyksikkö
PL 325
00052 VERO

LAUSUNTO

Dnro 62/40/2011

17.2.2011

Kehittämispäällikkö Teemu Eriksson
Rakenne- ja ohjausyksikkö
Hallinnon kehittämisosasto
Valtiovarainministeriö

Yhteispalveluun liittyvien korvausten arvonlisäverollisuus

Lausuntopyyntö

Valtiovarainministeriö on pyytänyt Verohallinnolta lausuntoa yhteispalveluun liittyvien korvausten arvonlisäverovelvollisuudesta, koska yhteispalvelulakia sovellettaessa eri viranomaiset ovat omaksuneet verovelvollisuudesta erilaisia käytäntöjä

Lausuntoa on erityisesti pyydetty:

1. Onko yhteispalvelusta maksettava korvaus arvonlisäverollinen, jos yhteispalvelusopimuksessa ei ole erikseen todettu, että yhteispalvelu tehtävien hoidosta ei saa tulla taloudellista voittoa?
2. Onko niin sanottu palveluyhteistyö arvonlisäverollista toimintaa? Palveluyhteistyössä viranomaisen oma henkilöstö työskentelee toisen viranomaisen toimitiloissa. Yleinen käytäntö on, että tästä toimitilojen käytöstä maksetaan korvausta tai vuokraa. Valtiovarainministeriö ei ole selvittänyt, ovatko nämä korvaukset tai vuokrat omakustannushintaisia vai jääkö niistä mahdollisesti voittoa tilojen omistajille.

Yhteispalvelun peruste

Yhteispalvelu perustuu lakiin julkisen hallinnon yhteispalvelusta(223/2007) Lain 2 §:n mukaan valtion ja kuntien viranomaisten sekä Kansaneläkelaitoksen avustavien asiakaspalvelutehtävien järjestämiseen. Yhteispalvelusopimuksen osapuolina voivat olla ainoastaan edellä mainitut julkisen hallinnon viranomaiset.

Yhteispalvelusopimuksessa sovitaan, että yksi sopimuspuoli (toimeksisääjä) hoitaa toisen tai muiden sopimusosapuolten (toimeksiantaja) puolesta ns. avustavia asiakaspalvelutehtäviä, jotka on määritelty lain 6 §:ssä. Tehtävät ovat pääosin asiakirjojen vastaanottamista ja neuvontaa.

Lain 8 §:n 2 momentin 6 kohdan mukaan yhteispalvelusopimuksessa on sovittava yhteispalvelusta aiheutuvien kustannusten jakamisesta tai jakamisperusteista. Hallituksen esityksessä (HE207/2006) kustannusten jakamista todetaan seuraavaa: ”Koska kysymyksessä on julkisten hallintotehtävien järjestäminen viranomaisten kesken, palvelusta perittävien maksujen tulisi määräytyä omakustannusarvoperiaatteen mukaisesti eikä toiminnasta siten olisi mahdollista syntyä liiketoiminnallista voittoa

siten olisi mahdollista syntyä liiketoiminnallista voittoa osapuolille”. Käytännössä kustannusten jakoa on toteutettu tämän periaatteen mukaan.

Verohallinnon aiempi kannanotto korvausten verollisuuteen

Verohallitus on antanut 22.2.2010 Kansaneläkelaitokselle lausunnon (Dnro 187/40/2010) Kansaneläkelaitoksen ja kuntien yhteispalvelupisteissä yhteispalvelulain mukaan tapahtuvasta yhteispalvelutoiminnasta.

Kansaneläkelaitos ja eri kunnat toimivat yhteispalvelupisteissä siten, että välillä asiakaspalvelua antaa kunnan virkailija ja välillä kansaneläkelaitoksen toimihenkilö. Kunnan virkailija saattaa ottaa kansaneläkelaitoksen puolesta vastaan asiakkaiden etuushakemuslomakkeita ja antaa asiakkaille kansaneläkelaitoksen lomakkeita ja vastata joihinkin etuuksia koskeviin kysymyksiin. Kunta laskuttaa tästä kansaneläkelaitoksen puolesta tekemästään asiakaspalvelusta kansaneläkelaitosta.

Osapuolet ovat lausunnon mukaan tehneet yhteispalvelusopimuksen, jonka mukaan yhteispalvelutoiminnasta ei saa tulla taloudellista voittoa. Maksettavan korvauksen suuruuden tulee vastata tehtävän tuottamisesta aiheutuneiden kokonaiskustannusten määrää.

Verohallituksen käsityksen mukaan kuvattu toiminta ei tapahdu liiketoiminnan muodossa, joten siitä peritty korvaus ei ole arvonlisäverollinen.

Valtion ja kuntien arvonlisäverovelvollisuudesta

Arvonlisäverolain (1501/93) 1 §:n 1 momentin mukaan veroa suoritetaan lain Suomessa liiketoiminnan muodossa tapahtuvasta tavarantoiminnan ja palvelun myynnistä. Liiketoiminnan muodossa tapahtuvana pidetään ansiotarkoituksessa tapahtuvaa, jatkuvaa, ulospäin suuntautuvaa ja itsenäistä toimintaa, johon sisältyy tavanomainen yrittäjäriski.

Lain 6 §:n mukaan valtio ja kunta ovat verovelvollisia liiketoiminnan muodossa Suomessa tapahtuvasta tavarantoiminnan ja palvelun myynnistä. Valtion laitokset, Huoltovarmuuskeskus, Suomen Pankki ja Kansaneläkelaitos ovat lain 7 §:n mukaan harjoittamastaan liiketoiminnasta erikseen verovelvollisia.

Valtio on hallinnollisista syistä verovelvollinen yhtenä yksikkönä. Valtion laitos ei lain 7 §:ssä mainittuja poikkeuksia lukuun ottamatta ole verovelvollinen toiselle valtion laitokselle tapahtuvasta myynnistä, vaan myyntiä pidetään verovelvollisen sisäisenä toimituksena. Siten esimerkiksi työvoimaviranomaisten ja Verohallinnon välisestä yhteistoimintapalvelusta ei ole suoritettava arvonlisäveroa.

Yhteistoimintapalvelun arvonlisäverollisuus

1. Yhteispalvelutoiminta täyttää liiketoiminnan tunnusmerkit. Ottaen huomioon Verohallituksen 10.2.2010 antaman lausunnon Verohallinto katsoo, että yhteispalvelutoiminta on arvonlisäverollista, jos se vastoin yhteispalvelulain tarkoitusta tuottaa voittoa. Merkitystä ei ole sillä, mitä yhteispalvelusopimuksessa todetaan, vaan tosiasiallisella toiminnalla.

2. Verohallinnon lausuntopyynnöstä saaman käsityksen mukaan kysymyksessä tarkoitettu tilojen luovutus on arvonlisäverolain 27 §:n nojalla verotonta kiinteistön käyttöoikeuden luovutusta.

Pääjohtaja

Mirjami Laitinen

Ylitarkastaja

Soili Sinisalo